

PROTOKOL HODNOCENÍ RIGORÓZNÍ PRÁCE

POSUDEK OPONENTA

JMÉNO AUTORA RIGORÓZNÍ PRÁCE: **Mgr. Tereza Doubková**

NÁZEV PRÁCE: **Nová studená válka: analýza výroků Donalda Trumpa a Baracka Obamy vůči Ruské federaci**

HODNOTIL: *Ondřej Stulík*

HODNOCENÍ RIGORÓZNÍ PRÁCE (stanovení a naplnění cíle práce, obsahová stránka, formální úprava, stručný celkový komentář, otázky a podněty k diskusi)

Předložená rigorózní práce (RP) je revidovanou a rozšířenou diplomovou prací uchazečky o doktorský titul (viz také autoreferát práce). Rozšíření se týká politicko-ekonomických dopadů situace COVID-19 a aktualizace dat (a jejich analýzy) vůči datu odevzdání RP (data v RP sebrána do konce srpna 2020, viz str. 65). Původní diplomovou práci jsem měl tu čest vést a napsal jsem na ni posudek (1. 6. 2020) s hodnocením **výborně**. Pro kontext uvádím zkrácené znění mého původního posudku, který následně doplním o hodnocení nově přidaných pasáží.

Z původního posudku:

„... ambiciózní cíl [práce] je formulován jasně a zřetelně a byl zcela naplněn pomocí kombinace několikaúrovňové kvalitativní analýzy s kvantitativním data miningem. [...] téma [je představeno] jasně a zřetelně a [autorka] nachází v tématu kýžené "tajemství", které opravňuje relevanci její práce. Oním tajemstvím je samotná existence NSV a definice nutných a dostatečných podmínek existence NSV jako fenoménu pro hodnocení politiky vybraných aktérů. Náročnost takového tématu je vysoká, obzvláště v případě sběru dat a dokázání/obhájení jejich relevance. Autorka své předporozumění ukotvila v konstruktivismu (a to jak v jeho mezinárodně-vztahovém paradigmatickém užití, tak v jeho politologické obdobě) a soustředila se na projevy prezidentů USA. Perspektiva výzkumu je tak určena (resp. zúžena) diskurzem USA vůči RF. Takové dílčí zúžení je neproblematické, naopak: vypovídající hodnota analýzy představitelů RF by byla nesmyslná, protože ti se pohybují ve zcela jiném diskurzivním prostředí. Autorka tak rychle a jasně odhalila, jaká data jsou a nejsou komparovatelná. Toto výrazně přispělo k jasnosti a reprodukovatelnosti její analýzy. [Z]dánlivě subjektivní autorčiny závěry [...] jsou podloženy a vypovídají o skutečně dobré práci s teoretickými východisky. Co do zpracování: popis kontextu SV/NSV je jasný, obsah a výběr popisovaných případů je relevantní, byť není určeno jasné kritérium výběru (to není kritika, naopak: autorka si je správně vědoma, že každý případ je unikátní a je nutné jeho zařazení vysvětlit ad hoc). Diskuze ohledně existence/neexistence NSV a jejích charakteristik je vyčerpávající (chápej pozitivně). Představení dat a jejich mining je ukázkový, analýza

postavená především na dichotomii pozitivní/negativní (výroky) a (převážně) tematické obsahové analýze je komplexní a neopouští bílá místa pro případné zpochybnění autorčina postupu [...].

Hodnocení nových pasáží v kontextu původních

Cíl a jeho naplnění

Cíl původní a nové práce je rámcově stejný, tedy „... potvrdit či vyvrátit existenci konfliktu v současném mezinárodním systému, který by se novou studenou válkou (...) dal nazvat“. V rámci RP byl cíl naplněn hned v autoreferátu (existence konfliktu potvrzena). Dílčím – snad vedlejším cílem – je stanovení definice podmínek existence NSV jakožto fenoménu (...). Tento cíl by měl být tím hlavním a reálně tomu tak v práci je – jen se pozastavuji nad onou formulací, která je však oslabena na str. 4 pomocí doplňujících výzkumných otázek. **Cíl byl naplněn.**

Pozitiva práce

- je pozoruhodné, že uchazečka dokázala identifikovat „zlom“ ve vztazích, který vidí v událostech na Ukrajině a toto své tvrzení, značně ambiciózní, dokládá vlastním výzkumem (srov. str. 3, 39-40, 48 aj.)
- uchazečka dokazuje rétorické naplňování Trumpovy politiky *principled realism* prostřednictvím hodnocení hodnotícího stanoviska daného kontextem Trumpových výroků a upozorňuje, že rétorika není v souladu s reálně agresivními kroky vůči RF (zde autorka otevírá možnost pro další analýzu vzhledem k motivům užívání takové rétoriky a bylo by možné např. aplikovat teorii populismu na autorkou připravená data)
- úvahy o ekonomické vzájemné závislosti USA a RF, a dopadů této závislosti na chladnutí konfliktu jsou zajímavé, podrobné a opět nabízí možnost pro další výzkum tak, jak by to mělo ve vědeckých pracích být
- text RP je **důsledně aktualizovaný a rozšířený** oproti DP – viz např. PPČ č. 30, přidání zdroje Borger 2020 aj., přepracovaná/významně rozšířená kapitola 3.1.3 či 3.1.5 (číslování dle RP), aktualizace pomocí zdrojů z ČT24 2020 (viz např. str. 47), přidání kontextu na str. 60, 99 apod.
- je velmi dobré, že uchazečka doplnila aktuální data – tím posílila vypovídající hodnotu svých závěrů, když analyzovala o 206 kódů více oproti původní verzi (viz str. 68)
- vizualizace dat spolu s interpretací je ukázková (viz str. 75, 80 aj.)
- formální stránka je perfektní, tak jako v původní – magisterské – verzi práce

Drobná negativa

- pojem „výroková analýza“ (viz autoreferát práce) by chtělo více vysvětlit – nejedná se o klasický analytický rámeček a bylo by dobré i objasnit, proč se uchazečka ne držela zavedených názvů metod – obsahová analýza (viz str. 3) by na daný postup „seděla“

- (a víme, že má více druhů a že je možné ji používat různými způsoby); fakticky by stačilo, kdyby autorka užívala obecnější „analýza výroků“
- nesedí časová souslednost (je/bude) v otázce růstu ekonomiky či naopak její recese – porovnej str. 2, 32 a 34
  - na str. 37 autorka tvrdí: „Západní demokracie v době krize v mnohých případech nedokázaly dostát hodnotám, o něž se opírá liberální demokratický řád a ve snahách zavádět politiky a vypořádávat se s vnitřními spory prokazovaly svou disfunkci“ – tento výrok považuji za tendenční, vědecky nefalsifikovatelný a do jisté míry i extrémní, a to i přes další kontext na str. 38 včetně referencí; toto se vztahuje k **obecnému problému**: autorka často sklouzává k absolutnímu hodnocení a je ve svých vyjádřeních kategorická (slova typu „bezesporu“, „pravdou je ...“) – což je z pohledu vědeckého bádání neudržitelné a skutečně bych autorku v dobré víře varoval, že takový jazyk je typický pro komentátory, nikoliv pro vědce
  - pokud si autorka „stojí za názorem“, měla by důsledně (!) uvést proč a podložit vše bytelnými argumenty – v tomto není důsledná, byť na druhou stranu lze nalézt pasáže, které jsou argumentované dostatečně (např. úvahy nad názvem vakcíny „Sputnik“, str. 60)

Celkový komentář

Předložená RP je vylepšenou, resp. aktualizovanou verzí DP. Je vidět velké množství práce, které autorka věnovala RP – nezůstala jen u formálních úprav, ale významně aktualizovala kontext především (ne pouze) o úvahy dopadu COVID-19. Výsledky své analýzy navíc zbytněla pomocí dalších dat.

Podněty k debatě

Autorka by mohla vyjádřit svůj názor na možnost dalšího rozpracování tématu s ohledem na ekonomickou vzájemnou závislost a „cvičně“ představit výzkumný design, který by použila. Tím by mohla ještě více dokázat svůj analytický cit, který je pro doktorský titul příhodný (byť upozorňuji na výše uvedenou kritiku „komentátorského stylu“).

Hodnocení

Práci **doporučuji** k obhajobě.

DATUM: 5. ledna 2021

PODPIS:

